

РЕШЕНИЕ

№ 5005

гр. София, 21.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 13 състав,
в публично заседание на 21.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Ангелов

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **4866** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 АПК във връзка с чл. 29, ал. 6 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (ЗДРДОПБГДСРСБНА).

Образувано е по жалба от М. М. З. от [населено място] срещу Решение № 2-1950 от 28.04.2021 г на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на българските граждани към ДС и разузнавателните служби на БНА, в частта в която е установена принадлежността му към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, в качеството на секретен сътрудник.

Производството е повторно след отменително решение № 4955/25.05.2022г по адм. Дело № 1449/2022г на ВАС.

В жалбата се твърди, че обжалваният административен акт е издаден при съществено нарушение на процесуалните правила, като в случая е нарушен редът за инициране на проверката. Твърди, че не е установена достоверността на фактите и обстоятелствата. Според жалбоподателя, установените документи не са анализирани и преценени от гледна точка на тяхното съдържание, при което е направен незаконосъобразен извод за наличие на дейност като сътрудник на органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА. Изразява искане за отмяната на оспореното решение ,респективно за обявяването му за нищожно.Представява се от адв.Н.,който моли съда да уважи жалбата по изложените в нея съображения,както и да присъди сторените по делото разноски.

Ответникът – Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (наричана по-долу Комисията), чрез процесуалния си представител юрк. М. оспорва жалбата като неоснователна и заявява, че Комисията е приела решението си при спазване на процесуалните правила. Изразено е искане за отхвърляне на подадената жалба.

Административен съд София град, 13 състав, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

С оспореното пред АССГ Решение № 2-1950 от 28.04.2021 г. в частта, която се отнася до жалбоподателя З., е установена и обявена принадлежността му към органите по чл. 1 от Закона въз основа на следните документи: рег. дневник; картони – обр. 4 – 2 броя и обр. 6; писмо вх. № 2532/13.06.1990 г. с искане да бъдат заличени от всички картотеки данните за аг. П..

Установява се също така, че с Решение № 2-409 от 08.10.2014 г. на Комисията, в частта, относима към З., е обявена установената с Решение № 2-48 от 01.08.2012 г. негова принадлежност към органите по чл. 1 от Закона, въз основа на следните документи: рег. дневник; картони – обр. 4 – 2 броя; писмо вх. № 2532/13.06.1990 г. с искане да бъдат заличени от всички картотеки данните за аг. П.. Това решение е отменено с влязъл в сила съдебен акт. Видно е от мотивите на Решение № 9265 от 27.07.2016 г., постановено по адм. д. № 11233 по описа на Върховния административен съд за 2015 г., че Решение № 5322 от 27.07.2015 г., постановено по адм. д. № 10958 по описа на АССГ за 2014 г., с което е отменено решението на Комисията, е оставено в сила с коригиращи мотиви. В касационното решение е прието, че при издаването на Решение № 2-409 от 08.10.2014 г. КРДОПБГДСРСБНА е направила невъзможна компилация от процедури, поради което то се явява резултат на допуснати от административния орган съществени нарушения на административнопроизводствените правила и е немотивирано, поради което е незаконосъобразно.

Решение № 2-48 от 01.08.2012 г., издадено от Комисията не е приобщено по делото като доказателство, но безспорно се установява, че то е издадено в резултат на различна процедура – тази по чл. 27 от Закона, резултатите от която не подлежат на публично оповестяване, както е прието и в цитираното по – горе решение на Върховния административен съд. С чл.27 от Закона е регламентирана процедура за установяване на принадлежност към органите по чл.1 от Закона в рамките на предварителна проверка, по искане на изброени лица и органи и след писмено съгласие на проверяваното лице, като резултатът от нея се предоставя на заявителя и при наличие на доказателства за принадлежност се уведомява и проверяваното лице. В чл.27 от Закона, законодателят изрично не е предвидил възможността за съдебно оспорване на резултата от тази предварителна проверка, когато той е засягащ проверяваното лице, но това субективно процесуално право е регламентирано в чл.31, ал.8 от Закона.Липсват данни жалбоподателят З. да е оспорил решението на Комисията от 2012г пред съд.То от своя страна представлява стабилен административен акт.Решение № 2-1950 от 28.04.2021 г. на Комисията в частта, която се отнася до настоящия жалбоподател, е установена и обявена принадлежността му към органите по чл. 1 от Закона, а диспозитивът на отмененото по съдебен ред

Решение № 2-409 от 08.10.2014 г. на Комисията, в частта относно същото лице е бил различен – с него е обявена установената през 2012 г. принадлежност на З. към органите по чл. 1 от Закона. Нещо по – важно – доказателствата, на основание които е станало това не са идентични -процесното произнасяне на Комисията се основава и на картон образец 6, който не е вписан в предходното решение, тоест двете решения не са издадени въз основа на идентични доказателства.

Между страните не се спори, че производството е започнало по повод писмо изх. No КИ – К – 17 – 11563 от 17.05.2017 г. на председателя на КРДОПБГДСРСБНА до председателя на министъра на икономиката за представяне на списък на членовете на управителни и надзорни органи на държавни и общински дружества, на дружества с 50 и повече на сто държавно или общинско участие или а техните дъщерни дружества, в които притежават 50 или повече на сто от капитала, извършвали или извършващи публични дейности от 10 ноември 1989 г. до датата на писмото. С писмо вх. No 1414 от 26.02.2018 г. по описа на Комисията е изпратен списък на лицата попадащи в обхвата на чл. 3, ал. 2, т.15 от ЗДРДОПБГДСРСБНА. С Решение No 2 - 1950 от 28.04.2021 г. на Комисията е обявена принадлежността на жалбоподателя към органите по чл.1 от закона. В административния акт е посочено, че лицето М. М. З. е вербуван на 31.03.1989 г., регистриран на 18.04.1989 г. Осъществяваното сътрудничество е към ДС, В. - П - П, в качеството на агент с псевдоним «П.», ръководен от о.р. В. Т.. Снет от действащ оперативен отчет през 1990 г. Документите, въз основа на които е установена принадлежността по чл. 1 от Закона, са: регистрационен дневник; картони – образец 4 – 2 броя и образец 6; писмо вх. No 2532 от 13.06.1990 г. с искане «да бъдат заличени от всички картотеки данните на «аг. П.»». В приетия по делото картон обр. 6 вербованото лице е записано с името М. М. З., българин, българско гражданство, със средно образование, политическа принадлежност, месторабота – Българска телевизия.

По делото са приети представените с административната преписка писмени доказателства, както и са приобщени доказателствата, приети в съдебното производство по адм. Дело № 10958/2014г.

От представените там документи, изготвени във връзка с осъществяваното наблюдение от страна на структурите на Държавна сигурност на М. Г. М. Г., баща на жалбоподателя. Представени са и: удостоверение от отдел „Задгранични паспорти” – МВР от 13.07.1988г., с което се удостоверява, че М. М. З. е пребивавал във Франция от м.януари 1986г. до м. май 1987г.; удостоверение от 21.06.1993г. от сектор „Паспорти и визи” при СДВР, с което се удостоверява, че на М. М. З. е издаден паспорт и лицето е със статут на постоянно живущ във Франция; удостоверение от 27.11.1995г. от сектор „Паспорти и визи” при СДВР, с което се удостоверява, че на М. М. З. е издаден обикновен задграничен паспорт и лицето е със статут на постоянно живущ във Франция.

При така установените факти Административен съд София – град направи следните правни изводи:

Жалбата е подадена в рамките на законоустановения срок за оспорване по чл. 149, ал 1 от АПК и е процесуално допустима.

Разгледана по същество и след проверка на оспорения административен акт по реда на чл. 168 от АПК на основанията, предвидени в чл. 146 от АПК, жалбата е основателна по следните съображения:

Оспореното решение е издадено от компетентен орган - Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (Комисията), която по силата на чл. 29, ал. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА е оправомощеният орган, който извършва обявяването на принадлежност на лице към органите по чл. 1 от с.з. - Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия.

Комисията е колегиален орган и се състои от девет членове, включително председател, заместник-председател и секретар - чл. 5, ал. 1 от закона. Заседанията на комисията се провеждат при кворум повече от половината от всички членове, като решенията се вземат с мнозинство повече от половината от всички членове с явно гласуване - чл. 8, ал. 2 от закона. Решението на комисията се подписва от всички членове, участвали в гласуването - чл. 16, ал. 3 от Правилника за дейността на комисията. Процесното решение е взето единодушно от шест члена на комисията. Изложеното обосновава извод, че решението е взето от компетентен орган при необходимия кворум и мнозинство.

Оспореното решение на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия не отговаря на изискванията, посочени в специалния закон, относно съдържанието му. Не са изложени фактическите и правни основания за издаването му. Задължение на Комисията, изведено от чл.9, т.1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА е не само да издири и събере документи съдържащи информация за дейността на органите по чл.1, но и да проучи, анализира и оцени същите. Волята на административния орган за принадлежност на дадено лице към органите по чл.1 от Закона трябва да следва именно от преценката на намерените документи за лицето, нормативните актове, регламентиращи създаването им, поддържането им и съхраняването на информацията, установяват ли същите фактите, подлежащи на вписване в решението по чл. 29, ал.2 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, следва ли се приложението на чл.29, ал.3. Това е наложително в по-голяма степен в случай като разглеждания, когато са представени само документи, съставени от оперативен работник, представляващи регистрационни картони и извлечение от регистрационен дневник. Липсват документи, подписани от М. М. З.. Действително не е налице законова възможност за Комисията да събира допълнителни доказателства, а дължи произнасяне по предоставените такива от органите по чл.16 от Закона. Това обаче не освобождава административния орган от вмененото му задължение, посочено по-горе, да извърши оценка и анализ на наличните такива. Със своето решение Комисията не обявява и не установява наличието на документи за конкретно лице, предоставени и от органите по чл.16 от Закона, а дали въз основа на предоставените такива приема за установена принадлежност на лицето към посочените в чл.1 органи, в определено качество. В конкретния случай е прието от Комисията, че качеството, в което е осъществявано сътрудничеството е секретен сътрудник. Съгласно §1, т.4 от ДР на ЗДРДОПБГДСРСБНА това са български граждани, оказвали негласна помощ на органите по чл.1 в качеството на резиденти, агенти, съдържатели на явочни квартири, съдържатели на секретни /конспиративни/ квартири, осведомители, доверени лица и информатори. В обжалваното решение на Комисията е налице извод, че лицето е секретен сътрудник-агент, при липса на обосновка относно качеството му по смисъла на §1, т.4 от ДР на Закона и как се извежда това качество от наличните документи.

Решението на Комисията следва да разкрива съображенията ѝ относно доказателствената стойност на преценяваните документи въз основа на които тя е приела за установена или не принадлежност, което в случая не е сторено. Изпълнението на законовите изисквания следва да се съдържа в мотивите на приетия от комисията административен акт, които мотиви, съдържащи възприетите фактически и правни основания от административния орган, следва да основават разпоредителната му част, за да е налице възможност съдът да извърши проверка за законосъобразността му. В конкретния случай обжалваното решение на Комисията се основава на проучване и обсъждане на наличните материали, необективирано в решението, което се състои само от диспозитивна част. От правна страна се основава на разпоредбите на чл.26, ал.1, т.2 и чл. 3,ал.2 т.15 от Закона, които са относими единствено към качеството на лицата подлежащи на установяване принадлежността им към органите по чл.1.В тази насока следва да се отбележи,че по отношение на жалбоподателя са налице три решения на Комисията,като първото от 2012г,издадено в процедура по чл.27 от Закона не е оспорено пред съда,докато второто от 2014 е оспорено пред съда и е отменено.Влязлото в сила съдебно решение по адм. Дело № 10958/2014г не може да бъде оставено без внимание от административния орган,независимо,че по настоящето дело се установи,че актът на комисията е издаден въз основа на ново доказателство- картон образиц б,който по съществото си не е ново,а по скоро новооткрито,доколкото не се споменава в преписката по издаването на акта от 2014г.Самото ново доказателство обаче,съпоставени с решаващите мотиви на съда по адм. Дело № 10958/2014г и коригиращите мотиви на ВАС по адм. Дело № 11223/2015 г. на практика не внася нови обстоятелства при разглеждането на случая.Ето защо при наличието на влязло в сила съдебно решение и посочената в него компилация от две административни процедури,проведени от органа ответник по спора,новото решение на комисията,предмет на оспорване по настоящем следва да съдържа мотиви,който да налагат обосновка за издаването на нов административен акт с посоченото съдържание. Мотивите към административния акт могат да се изложат и отделно от самия акт, като последните могат да се съдържат в протоколите от проведените заседания на Комисията. От представения по делото протокол от проведено заседание, на което е гласувано решението за установяване на принадлежността на жалбоподателя към органите по чл.1 от Закона, е видно, че липсват каквито и да е конкретни съображения въз основа на които е прието, че жалбоподателят е бил съпричастен към дейността на органите по чл.1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА. Липсата на мотиви към административния акт е достатъчно основание за отмяната му. Съдът не е длъжен да установява, какви са били съображенията на административния орган, издал обжалваното решение, а следва да провери тяхната законосъобразност и правилност. При липса на мотиви в административния акт, тази проверка е невъзможна. Преценката на административния акт не може да се основава на предполагаемата воля на административния орган, а се дължи на действително изразената такава. В случая решението на Комисията не отговаря на законовите изисквания, при което се явява незаконосъобразно.

При този изход на спора ответникът следва да понесе сторените в производството пред съда разноски,включително и по реда на чл.226 ал.3 от АПК в размер на 1010лв. Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. 2 от АПК, Административен съд София град, 13 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на М. М. З. Решение № 2-1950 от 28.04.2021 г на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на българските граждани към ДС и разузнавателните служби на БНА, в частта в която е установена и обявена принадлежността му към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, в качеството на секретен сътрудник.

ОСЪЖДА Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на българските граждани към ДС и разузнавателните служби на БНА да заплати на М. М. З. сумата от 1010 лв. разноски за производството.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението за изготвянето му.

Съдия: